

Saksutredning

Arkivsak: 2025/3428-1

Saksbehandler: Petter Lindseth

Sakens gang

Saksnr.	Møtedato	Utvalg
	16.12.2025	Kommunestyret

Handlingsprogram for Miljøpakken 2026-2029

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyret slutter seg til vedlagte handlingsprogram for Miljøpakken 2026-2029.
2. Kommunestyret presiserer at dersom det skal innføres nye bilrestriktive tiltak er det en forutsetning at det eksisterer et godt alternativt kollektivtilbud, også i omegnskommunene.
3. Ordfører får fullmakt til å fremforhandle endelig handlingsprogram for Miljøpakken i forbindelse med behandling i Kontaktutvalget.

Bakgrunn for saken

Handlingsprogrammet for Miljøpakken har vært til behandling i kontaktutvalget og sendes nå på høring til partene. Første år i handlingsprogrammet 2026-2029 vil være årsbudsjett for 2026. Andre år er budsjett for 2027 og innspill til statsbudsjett 2027.

For Skaun kommune sin del dreier det seg i hovedsak om å videreføre porteføljen med tiltak fra forrige handlingsprogram 2025-2029.

Det overordnede målet for byvekstavtalen er å sikre at veksten i persontransport tas med kollektivtransport, sykling og gange (nullvekstmålet). Løsningene som velges må bidra til å sikre bedre framkommelighet totalt sett, spesielt ved å tilrettelegge for attraktive alternativer til privatbil.

En videreutviklet målformulering, som også tar hensyn til støy, framkommelighet og arealbruk, kom på plass i 2020: I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange. Målet er innarbeidet i kommuneplanens arealdel 2024-2036.

I tillegg til det overordnede nullvekstmålet har partene i byvekstavtalen utarbeidet ni lokale delmål for Miljøpakken:

Mål 1: Det skal slippes ut mindre CO₂. Utslipp fra transport skal reduseres i tempoet som er nødvendig for å oppfylle Paris-avtalen, og i tråd med lokale klimamål.

Mål 2: Flere skal reise miljøvennlig. Økningen i miljøvennlige reiser i avtaleområdet skal være større enn befolkningsveksten.

Mål 3: Samordnet areal- og transportplanlegging skal redusere transportbehovet og gjøre det lett og tryggere å velge miljøvennlig transportmidler i en velfungerende bo- og arbeidsregion.

Mål 4: By- og tettstedsområder skal bli mer tilgjengelig for alle.

Mål 5: Antall trafikkulykker med drepte og hardt skadde skal reduseres. Antall trafikkulykker totalt skal reduseres.

Mål 6: Nasjonale mål og forurensningsforskriftens krav til luftkvalitet skal overholdes.

Mål 7: Trafikkstøy innendørs og utendørs for støyfølsom bebyggelse og virksomhet skal reduseres.

Mål 8: Næringstransporten skal bli grønnere og mer effektiv.

Mål 9: Øke brukertilfredsheten av tiltak i Miljøpakken.

For å oppnå Byvekstavtalens mål utarbeides det et handlingsprogram, se vedlegg 1, med prioriterte prosjekter for perioden 2026-2029.

Miljøpakkens handlingsprogram 2026-2029

Miljøpakkens handlingsprogram 2026-2029 (vedlegg) er utarbeidet på bakgrunn av innspill fra partene, og er en rullering av handlingsprogrammet 2025-2029 (ref. kommunestyresak 92/2024).

Byvekstavtalen stiller krav om at: «Tiltakene som prioriteres inn i byvekstavtalens porteføljer skal representere en ekstra innsats og være tiltak utover det som ville vært partenes ordinære aktivitet i avtaleområdet». Tiltakene prioriteres etter en vurdering av tiltakenes bidrag til oppfyllelse av nullvekstmålet, samfunnsøkonomisk lønnsomhet og gjennomførbarhet (disponible midler, planstatus og tilgjengelige ressurser for planlegging og gjennomføring). Prosjekter som prioriteres inn fra Skaun kommune er tiltak som fremkommer av trafikksikkerhetsplanens tiltaksliste, slik denne ble vedtatt av kommunestyret i sak 13/2024, 19.03.2024.

Prosjektene i handlingsprogrammet skal gjennom omforent tilslutning være avklart blant alle partene i avtalen før de legges frem for behandling.

Der hvor det ikke er omforent enighet om prosjekter eller tiltak, tas dette inn i egen tabell («hvite tabeller»).

Nytt i dette Handlingsprogrammet er innføring av marginallister, som ble vedtatt av Kontaktutvalget 17.10.2025:

«Kontaktutvalget vedtar å innføre en marginalliste for gode prosjekter som det ikke finnes finansiering til nå, men som er klare til bygging før 2029 hvis det skulle bli ledige midler. Dette basert på følgende prinsipper:

- Alle prosjekter må ha definert måloppnåelse.
- Alle prosjekter må være ferdig regulert i løpet av 2026, og kunne bygges i perioden.
- Det må være enighet blant partene om alle prosjektene.
- Prosjektene er i prioritert rekkefølge ut fra måloppnåelse».

I kontaktutvalgets møte 21. 11.2025 ble det presisert følgende prosess for å utarbeide marginalliste:

1. Kontaktutvalget tar arbeidet med marginallista til orientering og ber partene jobbe videre med prosjekter til marginallista. Det må gjøres rede for bidrag til måloppnåelse.
2. Kontaktutvalget ber partene utarbeide en marginalliste i prioritert rekkefølge etter at HP 26-29 er vedtatt i februar. Den skal legges fram for Kontaktutvalget i prioritert rekkefølge juni.

Dette innebærer at partene får tid på etterjulsvinteren til å utarbeide en liste over «gryteklare» prosjekter.

Tiltak i Skaun kommune

I det videre følger en oppsummering av gjenstående beløp og oversikter over Skaun kommune sine konkrete prosjekter i Handlingsprogrammet 2026-2029. Det er verdt å merke seg at uavhengig av hvem som står som ansvarlig for gjennomføringen av prosjekt i Skaun, trekkes det fra Skaun kommune sin andel av den totale finansieringspotten.

Gjenstående ramme i oversikten under viser totalramma, trukket i fra det som er brukt før 2026 og rest er indeksjustert til 2026- kroner.

Gjenstående ramme 2026-29	
Stjørdal kommune	297,1
Malvik kommune	232,2
Skaun kommune	104,4
Orkland kommune	119,1
Melhus kommune	192,2

Prosjekter som er spilt inn fra Skaun kommune er tiltak som er prioriterte i trafiksikkerhetsplanens tiltaksliste, slik denne ble vedtatt av kommunestyret i sak 13/2024, 19.03.2024, og som samtidig oppfyller nullvekstmålet i Byvekstavtalen.

Tabell 13 viser prosjektporteføljen for Skaun kommune, som i hovedsak er en videreføring av prosjekter fra Handlingsprogrammet 2025-2029. Utredning og planlegging av gang og sykkelvei Børse-Eggkleiva og Eggkleiva – Venn er nå på prioritert plass i handlingsprogrammet. I tillegg blir det viktig å jobbe fram prosjekter til marginallista.

Kommunedirektørens vurdering er at det er viktig at planlegging gjennomføres i denne handlingsplanperioden, slik at vi har utbyggingsklare prosjekter dersom det blir ny byvekstavtale fra 2029. Det gjennomføres og vil bli gjennomført mindre trafikktekniske tiltak i hele handlingsplanperioden.

Tabell 13 Skaun kommune, oppsummert

Prosjekt	Ramme	2026	2027	2028	2029	2026-29	Ansv. etat
Innfartsparkering E39 Buvika 2	28	7				7	Svv
GSV Hårrisdalen - Nygården	79,9	5	10	50	11,3	76	Trfk
GSV Børsa - Eggkleiva	(130)		2			2	SkK
GSV Eggkleiva - Venn	(100)		1,5			2	SkK
Trakfikktekniske tiltak Skaun		0,5	0,5	0,5	0,5	2	SkK
Prosjektutvikling Skaun		1	1	1	1	4	SkK
Koordinering/adm Skaun		0,5	0,5	0,5	0,5	2	SkK
		14	15,5	52	13,3	95	

Kommentar til tabellen: De to første prosjektene gjennomføres av hhv. Statens Vegvesen og fylkeskommunen. De to neste, GSV, gjøres i samarbeid med fylkeskommunen. Beløpene i parentes er avhengige av ny byvekstavtale.

Folkehelsevurdering

Prosjektene tilrettelegger for økt sykkel og gange som kan være positivt for folkehelsen, både i form av økt fysisk aktivitet, men også gjennom å gi økt tilgjengelighet og tilgang til ulike hverdagsområder, også for personer som ikke har muligheter for å eie egen bil. Dette gir også effekt i form av økt trafiksikkerhet og redusert støy som følge av mange av prosjektene.

Miljømessig vurdering

Gjennom prosjektene tilrettelegges det for økt bruk av mer miljøvennlige transportformer, som gange- og sykkel og kollektivtransport.

Økonomisk vurdering

I handlingsprogrammet for 2025-29 ble nesten all inntekt i perioden fordelt på prosjekter i miljøpakkeområdet. Innspillene til det nye handlingsprogrammet omfatter både økte kostnader og forslag til nye prosjekter. Det er imidlertid ikke nok midler til å dekke alt. Det økonomisk oppdaterte bildet fra Miljøpakken er slik: Forventede inntekter 2026-29: 13 308 mill. kr. Kostnader, grønn liste 2026-29: 13 605 mill. Det er tiltak på grønn liste for 313 mill. kr. mer enn det som forventes i inntekter i perioden. I tillegg er det prosjekter på hvit liste for til sammen 575 mill. kr.

Deltakelse i Miljøpakken genererer en kostnad for kommunen på kr. 1,65 mill. 2023-kroner pr. år, til sammen kr. 11,5 mill. 2023-kroner i avtaleperioden 2023 - 2029. Beløpene indeksreguleres innarbeides i budsjettene for de aktuelle år. I kommunedirektørens forslag til budsjett for 2026 er det lagt inn kr. 1.854.000 som vår andel. Kommunen vil kunne få tildelt midler fra miljøpakken tilsvarende kr. 18 mill. 2023-kroner pr. år i perioden for tiltak i tråd med byvekstavtalen.